Johdon tuki -yksikkö

03.10.2025

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Kuuleminen 1.10.2025 klo 11:45.

HAK; Hätäkeskuslaitoksen vastaus Eduskunnan hallintovaliokunnalle tekoälyn käytöstä hätäilmoitusten käsittelyssä

Hätäkeskuslaitoksen edustaja, apulaispäällikkö Kari Koskenmäki on ollut hallintovaliokunnan asiantuntijakuulemisessa aiheena sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto. Tilaisuudessa esitettyyn kysymykseen, onko lainsäädännöllistä estettä käyttää tekoälyä hätäilmoitusten kääntämiseen kotimaiselle kielelle, vastaaminen siirrettiin erilliselle lausunnolle.

Hätäkeskustoiminnasta annetun lain (L 692/2010) 12 §:n mukaan hätäilmoituksia käsittelee päivystystehtävää suorittava henkilö. Tekoäly ei siten voi itsenäisesti käsitellä hätäilmoituksia. Säädös ei kuitenkaan estä tekoälyä tukemasta hätäkeskuspäivystäjää työssään, kunhan päivystäjä tekee itsenäisesti ratkaisun avun tarpeesta sekä avun määrästä, laadusta ja kiireellisyydestä.

Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (L 10/2015) 3 §:n mukaan Hätäkeskuslaitos on velvollinen käyttämään turvallisuusverkkoa hätäkeskustoiminnassa. Lain 1 §:n 2 momentin mukaan turvallisuusverkko on viranomaisverkko, joka täyttää korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimukset ja sen tarkoituksena on normaalioloissa ja niiden häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa varmistaa yhteiskunnan turvallisuuden kannalta tärkeiden viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistoiminnan edellyttämän viestinnän häiriöttömyys ja jatkuvuus.

Hätäkeskustietojärjestelmä ERICA toimii velvoitteen mukaisesti turvallisuusverkossa. ERICA:an liitettävät tekniset ratkaisut eivät siten saa vaarantaa turvallisuusverkon toimintaa. Tämä koskee myös tekoälyn käyttöä hätäkeskustoiminnassa, koska turvallisuusverkkoon ei voida liittää julkisten pilvipalveluiden kautta toimivia ratkaisuja. Ainoa ratkaisu olisi turvallisuusverkkoon liitetty suljettu pilvipalvelu mutta sen kustannukset olisivat todennäköisesti todella suuret ja vaatisi erillisrahoituksen.

Tekoälyn käytölle hätäilmoitusten tulkkaamiseen ei ole olemassa lainsäädännöllisiä esteitä, mutta se on toteutettava turvallisuusverkon toimintaa vaarantamatta. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1689 (tekoälyasetus) liite III 5d -kohta luokittelee hätäpuheluiden käsittelyyn liittyvät tekoälyjärjestelmät suuririskiseksi, joten näiden järjestelmien tulee täyttää tekoälyasetuksen vaatimukset.

Hätäkeskuslaitos
Nödcentralsverket
hatakeskuslaitos@112.fi

Osoite
PL 112, FI-28131 PORI
etunimi.sukunimi@112.fi

Adress
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG
fornamn.efternamn@112.fi

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112
www.112.fi

Hätäkeskuslaitoksen ylijohtaja Taito Vainio

Esikuntapäällikkö Iiro Clouberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 03.10.2025 klo 09:17. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Hallintovaliokunta

Tiedoksi Hallinto- ja tukipalveluosaston johtaja